

Asia: VN/13333/2025

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om grundläggande utbildning och till lagar som har samband med den (påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning och finansiering av morgon- och eftermiddagsverksamhet)

Lausunnonantajan lausunto

Vad anser ni om påbyggnadsundervisningen för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen?

Finlands svenska lärarförbund FSL stöder tanken på att man möjliggör påbyggnadsundervisningen som ordnas inom den grundläggande utbildningen.

Lagförslaget som utgår från regeringsprogrammet och tar i beaktande det ökade antalet barn med ett främmande språk som modersmål och att detta ska beaktas i samband med utvecklandet av den grundläggande utbildningen. FSL stöder tanken om att det görs möjligt att förlänga den förberedande undervisningen med ett år då det bedöms vara nödvändigt för att säkerställa att eleven har tillräckliga språkliga färdigheter. Enligt förslaget kan utbildningsanordnaren ordna påbyggnadsundervisningen integrerat tillsammans med den övriga undervisningen vilket är bra. Viktigt är att en tillräcklig finansiering reserveras för detta ändamål, vilket också nämns i regeringsprogrammet. För att påbyggnadsundervisningen ska ha den önskade effekten bör tillräckliga lärarresurser garanteras.

I samband med att ändringar av lagstiftningen görs gällande den förberedande undervisningen kunde man ha utrett konsekvenserna och kostnaderna av att göra den förberedande undervisningen till en subjektiv rättighet för elever med invandrarbakgrund. Likaså kunde man utrett och beslutit om behörighetskraven för de lärare som ger förberedande undervisning.

Vid beredningen av lagförändringen kunde man även ha beaktat de övningsskolor som fungerar i anknytning till universiteten. Dessa övningsskolor får inte tillräcklig finansiering för att ordna den förberedande undervisning. Det skulle vara viktigt att övningsskolornas finansiering också skulle beakta behovet av förberedande undervisning och påbyggnadsundervisning så att lärarstuderandena, de blivande lärarna får praktik av förberedande undervisning under sina lärarstudier.

Anser ni att påbyggnadsundervisningen för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen behövs?

FSL anser att den föreslagna ändringen av lagen om grundläggande utbildning är välkommen. Detta då tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket är avgörande för elever med invandrabakgrund med tanke på utbildning, integrationen och framtida möjligheter till sysselsättning och arbete. Idag är den runt nio månader långa förberedande undervisningen ofta för kort för att alla elever ska hinna tillägna sig grundläggande språkkunskaper i undervisningsspråket.

Enligt förslaget till lag föreslås att endast de barn med invandrabakgrund som är födda utomlands ska kunna delta i den förberedande undervisning. FSL anser att denna begränsning inte bör göras. En möjlighet till förberedande undervisning bör finnas för alla elever som behöver det om lärarna bedömer att ytterligare stöd i undervisningsspråket är nödvändigt.

Är finansieringslösningen för påbyggnadsundervisningen för förberedande undervisning som ordnas inom den grundläggande utbildningen fungerande?

FSL anser att den föreslagna påbyggnadsundervisningen bör ges en tillräcklig finansiering som garanterar att undervisningen kan tryggas och motsvarar elevernas verkliga behov. Finansieringen bör ge tillräckliga lärarresurser för att påbyggnadsundervisningen, som också kan ges integrerat i den normala undervisningen, tryggar tillräckliga språkkunskaper i undervisningsspråket för eleverna.

Det är också viktigt att effekterna av finansieringen följs upp och att det säkerställs att tilläggsfinansieringen används som lärartimmar i påbyggnadsundervisningen för elever i den förberedande undervisningen.

Har ni något att yttra om den del av propositionen som gäller höjning av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet?

FSL är orolig över vilka konsekvenser höjda avgifter kan få för elevers möjligheter att delta i morgon- och eftermiddagsverksamheten. Så som det också framgår av förarbetena till lagen kan en höjning av avgifterna påverka möjligheterna för barn från socioekonomiskt utsatta familjer att delta i verksamheten. Även om lagen gör det möjligt att sänka eller helt slopa avgiften i vissa fall, konstateras i förarbetena att avgiftshöjningar ändå kan påverka enskilda familjers beslut om att låta barnen delta i verksamheten.

Har ni något att yttra om den del av propositionen som gäller indexbestämmelsen om avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet?

-

Har ni något annat att yttra om utkastet till proposition (t.ex. om konsekvensbedömningarna)?

-

Wikström Jan-Mikael
Finalands svenska lärarförbund FSL